

EXPUNERE DE MOTIVE

Digitalizarea administrației publice este un deziderat la care România trebuie să adere, în scopul facilitării activității de gestionare a resurselor publice și a satisfacerii interesului general. În timpul pandemiei s-au adoptat modificări legislative care să permită desfășurarea on-line a ședințelor de consiliu local sau județean, însă nu și în vederea exercitării votului secret. Astfel, chiar și în perioada pandemiei, atunci când a fost necesară exercitarea votului secret, aceasta s-a făcut prin deplasarea aleșilor la sediul forumului decizional din care făceau parte. Posibilitatea de a desfășura votul secret, prin mijloace electronice, este posibilă în anul 2024, fiind necesar în prealabil crearea cadrului legislativ. Prezenta inițiativă legislativă își propune exact acest lucru.

Votul în consiliul local sau în consiliul județean este, de regulă, unul deschis, prin ridicarea mâinii, prin apelul nominal al președintelui de ședință sau electronic. Totuși, conform art. 139 din OUG nr. 57/2019 privind Codul administrativ, votul este secret atunci când sunt adoptate hotărâri cu caracter individual cu privire la persoane sau atunci când consiliul local stabilește acest lucru. Alte ipoteze reglementate de Codul administrativ în care se utilizează votul secret sunt: alegerea viceprimarilor consiliilor locale și eliberarea din funcție a acestora (art. 152); alegerea viceprimarilor consiliilor județene și eliberarea lor din funcție (art. 188); exercitarea temporară a atribuțiilor președintelui consiliului județean se va face de către un vicepreședinte desemnat prin vot secret (art. 192); sancțiunile aplicabile viceprimarilor și vicepreședinților (art. 239).

Prin interpretarea coroborată a alineatelor (5) și (7) din articolul 139, rezultă că pentru toate aceste ipoteze exercitarea votului secret în format electronic nu este posibilă, deoarece trebuie utilizate buletinele de vot. Astfel că, votul deschis poate fi și electronic, dar cel secret nu, în forma Codului administrativ în vigoare la data redactării prezentei inițiative legislative. În condițiile în care această formă de manifestare a votului secret prezintă relevante caractere ce țin de secretizarea și securitatea acestuia, și, având în vedere că această posibilitate este deja prevăzută în privința votului deschis, este necesară extinderea posibilității și în cazul exercitării votului secret în modalități electronice.

În literatura de specialitate se apreciază că există situații în care consilierii au fost presăși fie la adoptarea unei anumite conduite în ceea ce privește votul secret, astfel încât să poată fi cunoscută în realitate opțiunea lor, fie chiar au fost pedepsiți pentru o anumită opțiune exercitată (fiind o practică bine-cunoscută încredințarea de pixuri de culoare diferită pentru alegerea opțiunii de vot, de pildă)¹. Aceste măsuri pot fi înlăturate prin precizarea expresă a utilizării aceleiași culori a instrumentului de vot în cazul votului secret exercitat în format letric ori, desigur, prin votul secret exercitat printr-o platformă electronică ce să asigure acest caracter al opțiunii. În plus, având în vedere că exercițiul votului secret are la bază decizii ce sunt preponderent politice, exprimarea

¹ O. Podaru, *Drept administrativ: curs universitar, Vol. I.: Actul administrativ. Repere noi pentru o teorie altfel. Tomul 1: Noțiune*, ediția a 2-a, Editura Hamangiu, București, 2022, p. 322-326.

acestui în format electronic ar putea conduce către o asumare mai mare din partea votantului, cât și la o lipsă de temere privind posibilitatea altor persoane de a cunoaște opțiunea sa.

În final, exprimarea votului secret în format electronic ar putea constitui o cale de eficientizare a acțiunii de votare, putând fi realizat într-un cadru sigur, ușor de depozitat într-o bază de date, și putând chiar conduce la o prezență completă a consilierilor. Mai mult, multitudinea hotărârilor adoptate cu vot secret demonstrează frecvența cu care acest vot este utilizat, motiv pentru care digitalizarea acestei modalități de exprimare a voinței este necesară.

Codul administrativ trasând cadrul general de reglementare, este necesară prevederea expresă a posibilității exercitării votului secret prin mijloace electronice în cadrul său, rămânând la nivelul legislației secundare reglementarea efectivă a modalității concrete de conduită într-un astfel de caz, aplicația utilizată etc.

Inițiator: Murariu Oana - deputat ~~CSR~~

nr. 57/2019 privind Codul administrativ[illegible]

nr. 57/2019 privind Codul administrativ

[illegible]